

Könyv - Márton József: Lexicon trilingue Latino-Hungarico-Germani. Pest, [1818]

Könyvtár – Könyvművészeti gyűjtemény

Leltári szám:	15909
Készítés ideje:	1818 - 1819
Készítés helye:	Magyarország
Anyag:	borjúbőr; fatábla; papír
Technika:	aranyozással díszített; bőrkötés; sablonnal festett; vaknyomással díszített
Méretetek:	magasság: 21 cm szélesség: 13,6 cm vastagság: 9 cm súly: 2005 g

Lexicon trilingve latino-hungarico-germanicum ad ductum lexi scholastici Schelleriani et Kirschiano-Borniani elaboratum, ac vocabulis medii aevi terminisques scientiarum technicis, ubique distinctis, auctum : addito terminorum juridicorum, imprimis in jure Hungarico usitatorum, glossario / Josephi Márton. 2 partes. Pestini : Heckenast, [1818].

A mű 1818-as bécsi kiadása digitalizálva is elérhető. Első kötet:

https://books.google.hu/books?id=i_ksAAAAAYAAJ&printsec=frontcover&hl=hu&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Második kötet:

https://books.google.hu/books?id=t_YsAAAAAYAAJ&printsec=frontcover&hl=hu&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

A két kötetet egybekötötte az a könyvkötő, aki gyűjteményünk e darabját készítette. Tábláján arany léniával keretelt, feketére festett szalagkeretben vaknyomású csipkedísz, a sarkokban aranyozott rozetták. Táblatükre világosbarna alapú, vaknyomásos csipkedísszel szegélyezett. Középen festett árnykép – talapzaton álló, két fáklyát tartó szárnyas géniusz. Végh Gy. leírása szerint az árnykép "patronirozva" készült, tehát sablon (patron) segítségével festették.

J. Halász Margit stílus- és technikai vizsgálatok alapján feltételezi, hogy a figura körvonalait batik technikával készítették. Nem zárja ki azonban annak a lehetőségét, hogy a batikolt kötések egy részénél valamiféle sablont alkalmaztak.

A kötés gerince négy kettős bordával öt mezőre osztott, a második és a negyedik mezőben felirat: *Marton Lexicon/Tomus I. et II.* A többi mezőben fekete alapon aranyozott arabeszk díszítés. A táblák pereme aranyozott, francia típusú előzők bőr keretén kettős aranyozott lénia között vaknyomásos csipkedísz, az előzők anyaga fehér papír. Oromszegése egykor ezüstszállal varrott, metszése zöld.

A könyv szerzője, Márton József (1771-1840) a magyar nyelv és irodalom tanára volt a bécsi egyetemen, 1828 és 1834 között a Magyar Kurír szerkesztője.

Irodalom

- Szerk.: Péter Márta: *A klasszicizmustól a biedermeierig. Az európai iparművészet stíluskorszakai.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 2.133. (Lovay Zsuzsanna)
- Kultúra és társadalom Magyarországon a felvilágosodás korában, 1730-1830.* Néprajzi Múzeum, Budapest, 1987. - Nr. 7.4.16.
- Romhányi Károly: *A magyar könyvkötés művészete a XVIII-XIX. században.* Turul, Budapest, 1937. - Nr. 16. (téves ltsz.-al)
- Végh Gyula: *Régi magyar könyvkötések Végh Gyula színes rajzaiban.* Magyar Bibliophil Társaság, Budapest, 1936. - Nr. 36.

